

Alþingi
Erindi nr. P 138/41
komudagur 2.11.2009

Reykjavík, 29.10.2009

Umhverfisnefnd Alþingis,
Nefndasvið,
Austurstræti 8-10
150 Reykjavík

Efni: Umsögn Orkuveitu Reykjavíkur um tillögu til þingsályktunar um afturköllun á ákvörðun umhverfisráðherra um Suðvesturlínu, 11. mál.

Orkuveitu Reykjavíkur hefur borist erindi umhverfisnefndar Alþingis, dags. 22. október 2009, þar sem óskað er umsagnar um tillögu til þingsályktunar um afturköllun á ákvörðun umhverfisráðherra um Suðvesturlínu, 11. mál.

Orkuveita Reykjavíkur tekur undir niðurstöðu og rökstuðning ákvörðunar Skipulagsstofnunar frá 25. mars 2009, um að framkvæmdin Suðvesturlínur, styrking raforkuflutningskerfis á Suðvesturlandi skuli ekki metin með öðrum framkvæmdum sem tengjast álveri í Helguvík. Ákvörðun Skipulagsstofnunar skv. 2. mgr. 5. gr. í lögum um mat á umhverfisáhrifum nr. 106/2000 er byggð á því hversu óljóst er hvaða framkvæmdir munu tengjast raforkuöflun og orkuflutningi vegna álvers í Helguvík og hversu mislangt á veg þær framkvæmdir eru komnar í undirbúningi. Það myndi því að mati Skipulagsstofnunar stangast á við meðalhófsreglu 12. gr. stjórnsýslulaga að gera Landsneti að biða eftir því að farið yrði af stað með mat á umhverfisáhrifum nýrra virkjanakosta.

Orkuveita Reykjavíkur bendir á að nú þegar hefur farið fram mat á umhverfisáhrifum þeirra framkvæmda sem tengjast fyrstu áföngum álvers í Helguvík. Mati á umhverfisáhrifum vegna stækkunar Hellisheiðarvirkjunar og Hverahlíðavirkjun er lokið, einnig umhverfismati vegna stækkunar Reykjanesvirkjunar og loks umhverfismati SV-línu. Að stofna til nýs sameiginlegs mats þessara framkvæmda og annarra sem hugsanlega geta tengst seinni áföngum álversins í Helguvík eða annarri uppbyggingu iðnaðar á Suðurnesjum leiðir til ófyrirséðrar seinkunar SV-línu. Orkuveita Reykjavíkur hefur undirgengist miklar skuldbindingar á síðustu árum þar sem SV-línan hefur verið ein forsendna þeirra áætlana. Seinkun SV-línu getur komið í veg fyrir að Orkuveita Reykjavíkur geti staðið við þessar skuldbindingar með ófyrirséðum afleiðingum fyrir fjárhag fyrirtækisins og eigenda þess; Reykjavíkurborg, Akraneskaupstað og Borgarbyggð.

Orkuveita Reykjavíkur hefur samið um orkusölu til álversins í Helguvík og þegar orðið fyrir verulegum kostnaði vegna seinkunar framkvæmda sem rekja má til áfalla í íslensku efnahagslífi. Frekari tafir munu setja áform og áætlanir fyrirtækisins í uppnám.

Orkuveita Reykjavíkur og HS Orka (áður Hitaveita Suðurnesja) hafa gert sameiginlegan orkusölusamning við Norðurál á Grundartanga og eru samábyrg fyrir afhendingu á orku til álversins þar. Afhendingaröryggi raforku til og frá Suðurnesjum er óásættanlegt og eru Suðurnes stærsta einstaka einingin í flutningskerfinu sem tengd er með einni línu. Það er

Því mjög brýnt að ekki verðu frekari tafir á framkvæmdum við Suðvesturlínur svo bætt verði úr afhendingaröryggi orku til og frá Suðurnesjum. Því tekur Orkuveita Reykjavíkur undir efni tillögu til þingsályktunar um afturköllun á ákvörðun umhverfisráðherra um Suðvesturlínu, 11. mál.

Virðingarfyllt,

A handwritten signature in black ink that reads "Hjörleifur B. Kvaran". The signature is written in a cursive, slightly slanted style.

Hjörleifur B. Kvaran,
forstjóri

Meðfylgjandi er umsögn Orkuveitu Reykjavíkur til Skipulagsstofnunar, um sameiginlegt mat styrkingar raforkukerfisins á Suðvesturlandi, SV-lína og orkuvera, dags. 20. október 2009.

Reykjavík, 20.10.2009

Skipulagsstofnun,
Þóroddur F. Þóroddsson
Laugavegur 166
150 Reykjavík

Efni: Sameiginlegt mat styrkingar raforkukerfisins á Suðvesturlandi, SV-lína og orkuvera

Orkuveita Reykjavíkur hefur ítrekað fjallað um hvort meta beri saman umhverfisáhrif framkvæmda sem tengjast virkjanaáformum fyrirtækisins, ýmist í matsskýrslum vegna virkjananna sjálfra eða vegna kæra til umhverfisráðuneytisins á ákvörðunum Skipulagsstofnunar um að sameiginlegt mat sé ekki nauðsynlegt.

Rekja má upphaf málsins til álits Skipulagsstofnunar um mat á umhverfisáhrifum vegna álvers í Helgúvík, allt að 250.000 tonna ársframleiðslu frá 4. október 2007, en Landvernd kærði til umhverfisráðuneytisins þá ákvörðun (sem talin var felast í áður nefndu áliti) dags. 11. október 2007, að ekki skyldi hafa farið fram sameiginlegt mat á öllum tengdum framkvæmdum. Orkuveita Reykjavíkur veitti ráðuneytinu umsögn sína með bréfi dags. 18. janúar 2008. Niðurstaða umhverfisráðuneytisins dags. 3. apríl 2008, var á þá leið að staðfesta ákvörðun Skipulagsstofnunar.

Í skýrslum Orkuveitu Reykjavíkur um mat á umhverfisáhrifum vegna Hverahlíðarvirkjunar og Bitruvirkjunar var umsögnum og athugasemdum einstaklinga og félagasamtaka um sameiginlegt mat svarað á ítarlegan hátt. Sjá má umfjöllun fyrirtækisins í matsskýrslum vegna framkvæmdanna á vefsíðunni: <http://www.or.is/Umhverfiogfraedsla/Umhverfismal/Matsskyrslur/>

Að lokum fjallaði Orkuveita Reykjavíkur um málið 22. maí 2009 er það sendi Umhverfisráðuneytinu umsögn sína vegna kæra frá Náttúruverndarsamtökum Íslands og Landvernd á ákvörðun Skipulagsstofnunar frá 29. mars 2009 um að framkvæmdir Suðvesturlínur skuli ekki metin með öðrum tengdum framkvæmdum.

Afstaða Orkuveitu Reykjavíkur hefur ekki breyst frá því fyrst var um málið fjallað og er fyrirtækið enn þeirrar skoðunar að ekki sé þörf á að fram fari sameiginlegt mat á umhverfisáhrifum framkvæmdarinnar Suðvesturlínur og tengdra framkvæmda.

Greinargerð:

Orkuveita Reykjavíkur hefur orkusölusamning við Norðurál Helgúvík og samkvæmt honum er gert ráð fyrir að samtals 175 MW verði seld til álversins í Helgúvík. Virkjanaáform Orkuveitu Reykjavíkur gera ráð fyrir því að virkjuð verði allt að 225 MW í fimm 45 MW einingum frá 2011 til 2013. Tvær einingar verða í stækkaðri Hellisheiðarvirkjun, tvær í væntanlegri Hverahlíðarvirkjun og ein er áformuð tengd jarðhitasvæði á Gráuhnúkum. Mati á umhverfisáhrifum er lokið vegna stækkunar Hellisheiðarvirkjunar og vegna Hverahlíðarvirkjunar. Unnið er að matsskýrslu vegna virkjunar á Gráuhnúkum, en endanleg matsáætlun hefur legið fyrir frá 18.maí 2009.

Einnig er í samningi Norðuráls Helguvíkur og Orkuveitu Reykjavíkur viljayfirlýsing um að aðilar setjist að samningum um frekari orkusölu til álversins í Helguvík sem næmi 75 MW. Hvorki liggur fyrir hvort eða hvenær slíkar viðræður fari fram né hvaða virkjanakostir væru þá í myndinni.

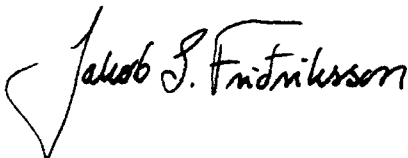
Eftir því sem næst verður komist eru áform Norðuráls Helguvíkur í þá veru að byggja álverið upp í áföngum á nokkrum árum. Það gerir það að verkum að virkjanakostir sem komi til álita við seinni áfanga álversins eru ekki komnir langt í undirbúningi og þar af leiðandi ekki tækir til umhverfismats. Krafan um mat á umhverfisáhrifum tengdra framkvæmda mun því fresta framkvæmdum enn frekar en orðið er með tilheyrandi kostnaði allra aðila, þ.m.t. Orkuveitu Reykjavíkur sem lagt hefur mikið fé í virkjanaframkvæmdir.

Orkuveita Reykjavíkur hefur lokið mati á umhverfisáhrifum vegna þeirra virkjana sinna sem tengjast munu álverinu í Helguvík, utan virkjunar á Gráuhnúkum eins og áður segir. Að meta umhverfisáhrif virkjananna aftur og þá heildstætt með öðrum framkvæmdum er tvíverknaður og þjónar einungis þeim tilgangi að auka óreiðu og óvissu við undirbúning framkvæmdanna. Krafa um endurtekningu mats á umhverfisáhrifum væri einnig ólöglegt að mati fyrirtækisins og fellur ekki innan heimildar 2. mgr. 5. gr. laga nr. 106/2000. Hluti orkunnar sem Orkuveita Reykjavíkur áætla að framleiða fer til annarra viðskiptavina og markaða. Sú staða gæti því komið upp að meta þurfi umhverfisáhrif virkjunar vegna tveggja eða fleiri verkefna sem hvort um sig gæti þurft að vera metið með öðrum framkvæmdum, með tilheyrandi flækjustigum.

Orkuveita Reykjavíkur og HS-Orka (áður Hitaveita Suðurnesja) hafa sameiginlegan orkusölusamning til Norðuráls á Grundartanga og eru samábyrg fyrir afhendingu á orku til álversins þar. Afhendingaröryggi raforku til og frá Suðurnesjum er óásættanlegt og er stærsta einstaka einingin í flutningskerfinu sem tengd er með einni línu. Það er því mjög brýnt að ekki verði frekari tafir á framkvæmdum við Suðvesturlínur svo bætt verði úr afhendingaröryggi orku til og frá Suðurnesjum.

Að lokum þá er það skoðun Orkuveitu Reykjavíkur, með vísan til meðalhöfsreglu 12. gr. stjórnarsýslulaga nr. 37/1993, að engar forsendur séu til beitingar heimildarákvæðis 2. mgr. 5. gr. laga um mat á umhverfisáhrifum nr. 106/2000.

Virðingarfyllst,

Jakob S. Friðriksson,
framkvæmdastjóri framleiðslu og sölu

Meðfylgjandi: Umsögn Orkuveitu Reykjavíkur vegna kæru Landverndar dags. 18.01.2008